

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i postloven.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2207, fremsættelsen i tidenden sp. 4930).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Poul Hansen (Svendborg): Jeg afslører vist ikke nogen hemmelighed, når jeg fremfører, at baggrunden for det foreliggende lovforslag er bestræbelserne for at skabe gunstigere balance på statens budget. Dette kan opnås på flere måder, dels gennem udgiftsnedsættelser, dels gennem takstreguleringer, som i dette tilfælde. Det er kendt, at regeringens medlemmer i det sidste par uger har ført en række drøftelser med finansudvalget med dette formål for øje, og det foreliggende lovforslag er et resultat af den systematiske gennemgang, der har fundet sted.

Hovedindholdet af lovforslaget er jo en opretning af de takster, postvæsenet modtager for distribuering af aviser m. v. Jeg er klar over, at forslaget vil vække en vis bekymring mangt et sted. Den forhøjelse af avisportoer, der foreslås, andrager gennemsnitlig ca. 60 pct. og er anslået at ville indbringe ca. 10 mill. kr., og det lyder måske temmelig voldsomt. Men ser man på de enkelte tal, synes jeg, man må erkende, at der er god grund til at foretage noget på dette område. Der kan ikke være tvivl om, at postvæsenet i virkeligheden sætter penge til på avisudbringning. Når man f. eks. ser — det kan man jo regne ud ved at dividere taksterne op — at postvæsenet for udbringning af almindelige provinsblade oppebærer fra knap 2 øre til omkring 2½ øre pr. eksemplar og for et stort københavnerblad 4—5 øre, synes jeg virkelig, der er grund til i en situation som denne at se nærmere på tingene. Der er ikke tvivl om, at det koster aviserne adskilligt mere at udbringe de blade, som de lader udbringe ved egne bude eller ved Bladkompagniet, og når man leder med lys og lygte for at skabe bedre balance på statens budgetter, ville det være urimeligt i stilhed at forbigå et område, hvor en statsinstitution sætter penge til. Det er baggrunden for lovforslaget, og jeg mener at have nogen grund til at antage, at man i alt fald blandt finans-

udvalgets medlemmer har forståelse af, at et forslag om at rette på misforholdet måtte komme, når man iøvrigt vil drøftes alle disse problemer.

Jeg er klar over, at der mellem de indvendinger, der vil fremkomme, vil være den, at det er at belaste dagbladenes økonomi yderligere, og at de dårligt vil kunne tåle det. Nu er det jo ikke dagbladene, der betaler størstedelen af avisportoer, men alligevel forstår jeg selvfølgelig godt argumentet. Også jeg kender den hårde kamp, som mange små aviser må føre for at holde sig oven vande, og jeg må som mange andre beklage det tab, det betyder for den offentlige debat, hver gang en avis må lukke; men jeg vil gerne tilføje, at jeg ikke kan se, at det er postvæsenets opgave gennem en for billig udbringning at give aviserne en subvention, og det er vel i nogen grad det, der sker. Jeg mener derfor, at i en situation, hvor man tager statens budgetter op til drøftelse på alle mulige områder, f. eks. også hospitalstaksterne, må man løfte dette takstspørgsmål op over en sådan indstilling, hvor velmenende og velvillig den end kan være.

Om den del af lovforslaget, der angår vægtgrænsen for brevforsendelser, kan jeg denne gang, som jeg gjorde det for små to år siden, kun anbefale, at vi på det område prøver at koordinere vor postlov med de øvrige nordiske landes. Man arbejder, såvidt jeg ved, indenfor Nordisk Råd med tanken om ensartede posttakster i Norden, men denne tanke har hidtil ikke kunnet realiseres netop på grund af, at de andre nordiske lande har taget forbehold overfor vor 50 g grænse. Jeg synes derfor, det ville være heldigt, hvis vi benyttede denne lejlighed, hvor vi skal se på posttaksterne, til at prøve at gennemføre ensartetheden på dette område.

Jeg ved godt, at det ved tidligere lejlighed har været fremført, at denne grænse ved de 20 g ville bevirke mere administration indenfor postvæsenet; man skulle veje flere breve efter, er der sagt. Det tror jeg ikke rigtig på. Langt de fleste breve vejer jo ikke over 20 g. De øvede postfolk, der arbejder med det hver dag, vil sikkert ikke have vanskeligere ved at kontrollere denne grænse end den nuværende, og det publikum, som fortrinsvis sender de mere væg-

[Poul Hansen (Svendborg).]

tige breve, vil hurtigt vænne sig til en ny grænse. Det er mest forretningsfolk, der afsender de tungere breve, og deres postekspeditører i personalet vil snart få håndlaget, så de kan skelne de enkelte breve, der måtte være overvægtige. Det er jeg som gammel kontormand ganske overbevist om.

Jeg må altså erkende, at de foreslåede ændringer i postloven er velbegrundede, og jeg kan anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det udvalg, som det sikkert vil være nødvendigt at nedsætte til sagens videre ekspedition her i tinget.

N. Chr. Christensen: Det lovforslag, der foreligger her, er jo, som det ærede medlem hr. Poul Hansen (Svendborg) sagde, udtryk for, dels at postvæsenet fattes penge, dels at der skal fremskaffes flere midler til staten. Det sidste er naturligvis påskønnelsesværdigt, hvis der er et sagligt grundlag for det, og hvis der herigennem virkelig kan opnås noget, som ikke rammer vilkårligt. Imidlertid tør man vel sige, at der aldrig nogensinde før er foretaget en ændring i postloven, som så ensidigt tager sigte på en ganske bestemt del af postvæsenets kunder, ganske vist en meget stor del, pressen.

Lovforslaget tænkes at skulle indbringe 11 mill. kr. Den ene million skulle indbringes ved at nedsætte vægtgrænsen for breve fra 50 til 20 g. De betænkeligheder, vi tidligere har givet udtryk for med hensyn hertil, er ikke blevet mindre. De fleste breve vejer omkring 20—25 g, og det vil være meget svært, og der skal sættes et stort eftervejningsapparat i gang, for at få denne ændring gennemført på en måde, så det virkelig kommer til at give postvæsenet penge. Jeg erkender imidlertid, at der kan være anledning til, at der på dette område sker en ændring, og der kan vel være grund til, at vi i det udvalg, som bliver nedsat vedrørende dette lovforslag, drøfter denne ændring.

Jeg vil her gerne give udtryk for, at jeg er meget mere tilhænger af, at vi får en ensartet landsporto i stedet for den opdeling, der finder sted, og hvorved en fjerdedel af landets befolkning har billigere brevporto end andre. Det er muligt, at der heroven i købet kan være flere penge at hente til at styrke postvæsenets økonomi med.

Men det er jo ikke den del af forslaget, der er flest penge i, det er den del, der omfatter avisporto, og her må det siges: at der tages en ordentlig bid. Det drejer sig, hvis jeg må foretage en lille sammenligning, om 5 kategorier indenfor den del af avisporto, som postvæsenet opkræver.

Der er for det første nummerporto, d. v. s. porto for udbringning af aviser. Den skal stige fra 1,8 øre til 3 øre. Det er en stigning på 60 pct. Overvægtsporto skal stige fra 3 øre til 4 øre, det er 33 pct.; abonnementsporto fra 45 øre til 80 øre, det er 90 pct.; anmeldelsesporto fra 15 øre til 30 øre, det er 100 pct. Udgiverkorsbånd stiger derimod kun fra 8 øre til 10 øre, det er 25 pct. Jeg gør opmærksom på, at den opstilling, der her har fundet sted, er af en sådan art, at den begunstiger de meget store blade og navnlig rammer de mellemstore blade i provinsen.

Nu siger den højtærede minister og den ærede socialdemokratiske ordfører, at der på dette område ikke er sket noget siden 1952, og at det er på tide, at der sker en ændring. Jeg vil ikke afvise, at vi i et udvalg kan se på forslaget, som iøvrigt kun er en gentagelse af tidligere mislykkede attentater på aviserne eller vel rigtigere sagt på avisernes læsere. For det kan vel ikke være meningen, at pressen både skal tage de store lønforhøjelser og en eventuel forhøjelse på distribueringen, uden at udgiftstigningen kan føres videre til avisernes købere? Jeg ved ganske vist, at der indenfor den høje regering har været tanker om, at man nu simpelthen kunne stoppe priserne, men man kan vel ikke lade staten gå i spidsen med hensyn til at forhøje priserne og så forhindre, at disse priser slår igennem,

[N. Chr. Christensen.]

sådan at bladene kan få kompensation herfor. Jeg gør opmærksom på, at hvis denne forhøjelse sammen med de andre store forhøjelser, der er sket i år, dels gennem stigning på avispapir, dels gennem lønninger, gennemføres, så vil en meget, meget stor del af de mindre blade her i landet komme i vanskeligheder.

Den højtærede minister har fremhævet, at det koster postvæsenet penge at udbringe aviser. Men kan man nu på denne måde rive en enkelt gren af postvæsenet ud af et samlet hele og regne ud, hvor meget eller hvor lidt denne gren koster? Ja, det kan man måske gøre i nogen grad, men jeg vil hævde, at man ikke kan gøre det helt og fuldt. Postudbringning er også en samfundsfunktion. Landposten skal sin rute igennem hver dag, og hvis bladene går over til andre distribueringsformer, fordi det bliver for dyrt med postvæsenet — det er jo, hvad der i høj grad er sket for de store hovedstadsblades og de store provinsblades vedkommende — hvor bliver så forretningen for postvæsenet af? Man har stadig landposten, der skal gå sin rute igennem, og som måske, hvis avisudbringningen bliver for dyr, kommer til at gå uden aviser på store dele af disse ruter.

Når denne forhøjelse motiveres med, at postvæsenets økonomi er ved at være truet, og at der skal fremskaffes penge til statskassen, er det naturligvis et spørgsmål, der må tages op til behandling og undersøgelse. Men vi har vel også lov at spørge, om det ikke kan skyldes andre årsager. Skyldes det ikke f. eks., at postvæsenet i altfor ringe grad har taget rationaliseringsmetoder i brug? Endnu er det sådan mange steder, at landposten er henvist til at gå på sine ben. Cyklen fik han jo næppe nok lov at foretage det rent skattemæssige fradrag for, og der står ikke noget i postloven om, at han må anvende knallert eller motorcykle. Man ved tværtimod, at der er modstand imod, at disse mere moderne befordringsmidler bliver bragt i anvendelse. Jeg synes, man skulle se lidt på det.

Postbesørgelsen har efter vor opfattelse en slagside i provinsens disfavør. En morgenavis fra hovedstaden kan udbringes de fleste steder i landet samme dag, den udkommer. Det har vi, der bor i provinsen,

ikke noget imod, men vi har noget imod, at en provinsavis, der trykkes over middag, i mange tilfælde først kommer ud dagen efter ved 15-tiden, altså bliver forsinket hele 24 timer, inden den når fra trykkeriet ud til abonnenten. Det skyldes postvæsenets gammeldags arbejdsform, jeg kalder den oldnordisk. Hvis der var sikret provinspressen og læserne af provinsaviserne en ordentlig service, kunne der være mening i at betale noget mere derfor.

Det er altså ikke her, den højtærede minister skal tage fat med at pålægge større byrder — medmindre ministeren alvorligt vil tage sig af, at postvæsenet på dette område forbedres. Jeg vil håbe, at vi i det udvalg, der bliver nedsat vedrørende denne sag, kan få oplysning om, hvad det vil koste at gennemføre en modernisering og rationalisering her. Om der skal en regulering til af de nugældende takster også under den nuværende forældede postbesørgelse, må vi naturligvis se på i udvalget, men jeg kan ikke tilbageholde den bemærkning, at lovforslagets bestemmelser først og fremmest går ud over provinspressen, som er dårligere behandlet af postvæsenet end de andre blade. Det kan ikke være rimeligt, og venstre kan ikke bidrage til, at en så ulige og uretfærdig behandling opretholdes.

Den højtærede minister siger i sin skriftlige fremsættelse, at når aviserne omdeles ved tarifføllet arbejdskraft, bliver betalingen mere end dobbelt så stor som det beløb, post- og telegrafvæsenet kan afsætte til omdeling af dagbladene. Jeg har undersøgt forholdet, og det viser sig, at efter lovforslaget skulle postvæsenets indtægt ved udbringningen af en større provinsavis stige fra 2 kr. 52 øre kvartalet til 4 kr., altså med ca. 1½ kr. Udbringningen pr. bud koster efter den sidste lønregulering en provinsavis 3 kr., men jeg må tilføje, at budet har intet med opkrævning at gøre, så ved en sammenligning med postudbringningen skal der trækkes 50 øre fra de 4 kr. Det hører altså ingen steder hjemme at sige, at bladene betaler dobbelt så meget for privat distribuering som for udbringning gennem postvæsenet.

Jeg vil slutte med at sige, at dette lovforslag efter vor opfattelse har iøjnespringende mangler. Det kan formentlig ikke

[N. Chr. Christensen.]

være meningen at gennemføre det, uden at der sker en virkelig saglig behandling af det i et udvalg, og det vil altså sige, at det ikke kan ske, inden folketinget tager sommerferie. Jeg håber da, at udvalget i høj grad vil ændre lovforslaget i en mere retsindig retning, end det foreliggende er udtryk for.

Tesdorpf: Lovforslaget er et led i forsøget på at bringe bedre balance mellem statens udgifter og indtægter, og jeg synes ikke, man kan sige, det er urimeligt at give de her nævnte takster et pålæg, da dette er et af de områder, man har været tilbageholdende overfor, medens alt andet, både indtægter og udgifter, er steget stærkt i de senere år. Det kan ikke nægtes, at de foreslåede takstforhøjelser vil svie særlig stærkt til dagbladene. Som den ærede ordfører for venstre lige sagde, er det muligt, at den foreslåede beregning af taksterne for de forskellige slags dagblade ikke er den rigtige; det kan vi se på i udvalget. Det er også rigtigt, at hvis man er imod at forhøje taksterne for udbringning af dagblade, kan det ikke så meget være ud fra synspunktet, hvad det koster, som ud fra et demokratisk synspunkt, nemlig at man nødig ser, at udbringningen af det meddelelsesmiddel, som pressen er, bliver fordyret, hvad der måske kan føre til, at færre køber eller holder disse blade. Dagbladene kan på den anden side i det lange løb ikke unddrage sig i nogen grad at yde deres i konsekvens af den skæbnesvangre inflation, som alle andre erhverv må skatte til. Hvis man skal være ærlig, må man sige, at selv efter det foreslåede pålæg får dagbladene en rimelig behandling af postvæsenet. Jeg tror i hvert fald ikke, distributionen stort set kan gøres teknisk billigere, men netop dette spørgsmål, om postvæsenet har gjort, hvad det burde gøre for at rationalisere, kan vi se på i det udvalg, som forhåbentlig bliver nedsat til behandling af denne sag. Her kan man også drøfte spørgsmålet om, hvorvidt disse takster er lagt efter den rigtige målestok, og om de er fordelt på den rigtige måde. Der er ting i dette forslag, som er udformet således, at de i høj grad trænger til at blive drøftet i udvalget.

Jeg kan på det konservative folkepartis vegne tilsige vort velvillige medarbejde i udvalget og vor principielle tilslutning til lovforslagets tanke om en rimelig ajourføring af taksterne.

Steen: Jeg skal ikke på nogen måde bestride, at når man anlægger et almindeligt forretningsmæssigt synspunkt ved bedømmelsen af den betaling, post- og telegrafvæsenet får for bladbesørgelsen, dækker denne betaling ikke udgifterne; men jeg kan ikke godkende, at det er rigtigt alene at anlægge et sådant forretningsmæssigt synspunkt i denne forbindelse.

At bladene har en kulturel og samfundsnyttig mission som et af midlerne til gennemførelse af den frie diskussion og meningsdannelse, som er folkestyrets forudsætning, det ønsker det radikale venstre taget med ind i overvejelserne ved behandlingen af dette forslag. Når jeg fæstner min opmærksomhed ved en række opgaver af almennyttig karakter, som det danske samfund direkte eller indirekte støtter, indtager bladene efter min bedømmelse en plads, som begrundet at ikke-forretningsmæssige synspunkter bliver de afgørende ved den bedømmelse, der her bliver at foretage. Det er rigtigt, og det er naturligt, at post- og telegrafvæsenet gør opmærksom på forholdet. Det er nemlig ikke postvæsenets opgave at anlægge det synspunkt, jeg her har fremført. Det er en opgave, som tilkommer os i denne sal. Vi er indstillet på at underkaste hele spørgsmålet en saglig udvalgsbehandling, og vi afviser ikke på nogen måde, at der kan være ting, som det vil være rimeligt at foretage ændringer i; det gælder med hensyn til taksten for breve over en vis vægt, og det gælder med hensyn til taksterne for bladbesørgelsen.

Med hensyn til brevene vil vi lægge nogen vægt på, at man imødekommer det hensyn, der gentagne gange er henvist til: at vi kunne opnå en fælles nordisk takst for breve af den samme vægt; men her forbeholder jeg mig nærmere at undersøge, om de påstande holder, der så stærkt er fremSAT om de administrative vanskeligheder, der vil blive både for forretningslivet og for postvæsenet ved, at den foreslåede vægtgrænse netop ligger dér, hvor mange

[Steen.]

breve er lidt under eller lidt over grænsen, så det vil være nødvendigt at foretage en eftervejning.

Med hensyn til en grundig gennemgang af alt, hvad der står i forbindelse med bladens forhold, tror jeg, det vil blive nødvendigt, som det er antydnet af venstres ærede ordfører, også at skænke opmærksomhed til den indsats, postvæsenet i distributionens tjeneste yder de forskellige blade. Vi må se på og undersøge, hvilke omkostninger der vil være forbundet med at få et bedre forhold for de blade, der i dag er dårligst betjent, og om omkostningerne er af en sådan størrelse, at det vil være forsvarligt at afholde dem, eller det ikke vil.

Jeg har ønsket så stærkt, som jeg har gjort det, at fremhæve de særlige forhold, der efter vor opfattelse er at tage hensyn til. Vi ved alle, at en række mindre provinsblade, og det gælder blade indenfor alle partier, kæmper med store økonomiske vanskeligheder, og jeg siger det så alvorligt, som det er mig muligt: jeg føler det som et tab, og jeg tror, det for det danske samfund er et tab, hver gang et af disse små egnsblade bukker under, og det er min mening uden hensyn til, hvilken partifarve det har. Derfor vil jeg meget nødig være med til noget, der kan bidrage til, at flere blade bukker under, og at der skrider en udvikling frem, som man nok kan have de største betænkeligheder overfor. Vi vil finde det ulogisk og forkert, om staten ved sin portopolitik forøger disse vanskeligheder og gør det samtidig med, at vi fra samfundets side på forskellige områder stiller beløb til rådighed for kulturelle opgaver, som vi anser for at være nyttige, men som vi i virkeligheden anser for at være af mindre betydning end den opgave i vort samfundsliv, som pressen har.

Alfred Jensen: Det er jo ikke første gang, vi præsenteres for et forslag af denne art. Jeg tror, det er sagt før her fra denne talerstol, at det er tredje gang, vi står overfor noget sådant. Der er sådan set ikke meget nyt i selve forslaget, men der er da i hvert fald det nye her i debatten, at forslaget af den socialdemokratiske ordfører blev karakteriseret som et led i sparebestræbelserne. Nu kan man måske nok finde ord for en

sådan opfattelse, men jeg vil dog tro, at de fleste, der med interesse har set, at man i finansudvalget og andre steder indstiller sig på besparelser, har tænkt sig besparelser af en helt anden art. Jeg vil tro, at man har regnet med, at der ville blive skåret ned på udgiftsbeløbene; her går det den modsatte vej. Jeg vil tro, at man netop i den aktuelle situation havde fundet det mere rimeligt, om man havde sparet genindkaldelsen af de 7 000 mand i efteråret; jeg ved meget vel, at det ikke ville give det samme beløb, som man regner med at disse forhøjelser skal give staten i indkomst, men det var en reel besparelse, som jeg tror folk i almindelighed ville forstå og bifalde; men det sidste ord er vel heller ikke sagt i denne sag endnu. Jeg vil tro, at adskillige mener, at skal der spares, må det være felter som militæret, der skal sættes ind på.

Dernæst vil jeg også tro, at de mange hundredtusinder af lønarbejdere finder det aldeles urimeligt, at forslag af denne art fremsættes. Det er jo ikke så lang tid siden, at vi her i tinget behandlede forslag om at ophøje det forkastede mæglingsforslag til lov, og der blev dengang lovet indsats mod avancer og prisstigninger. Jeg ved naturligvis ikke, hvor meget de foreslåede forhøjelser vil bundfælde sig i form af prisstigninger for den enkelte lønmodtager her i landet, men det er klart, at de 11 mill. kr., der her er tale om, på en eller anden måde vil komme til at berøre den almindelige mand og altså tjene til at fordyre hans daglige tilværelse. Det moment synes jeg også man må tage i betragtning.

Der har fra regeringens side været fremsat lovforslag om kontrol med priserne, men det blev ikke gennemført i den form, hvori det blev fremsat; nu kommer man med et lovforslag, som uvægerlig vil betyde prisstigninger, og som altså går i modsat retning af de løfter, der blev givet, da man ophøjede det afviste mæglingsforslag til lov. Jeg vil naturligvis ikke bestride, at forretningsmæssige synspunkter kan føres i marken for at foretage forhøjelser af denne art, men der kan også føres andre synspunkter frem, som det er gjort fra anden side her under debatten, og udfra disse forskellige betragtninger må jeg sige, at den kommunistiske gruppe aldeles ikke er velvilligt stemt overfor dette lovforslag, men håber på, at

[Alfred Jensen.]

det vil strande som de to foregående lovforslag på samme område, så vi ikke kommer til at tage stilling til sagen mere, hverken i denne samling eller i næste.

Oluf Pedersen: Det foreliggende lovforslag forekommer mig at være noget af det mest besynderlige, jeg har set her i tinget, særlig i betragtning af tidspunktet. Møderne i disse dage holdes jo nærmest kun, for at vi kan færdiggøre eller få klarhed over allerede foreliggende lovforslag.

Man må sige, at postvæsenet er ivrigt i tjenesten. Det møder snart hvert år med krav om takstforhøjelser. I 1954, altså i forrige samling, kom man med forslag om, at avistaksterne skulle sættes op. Man foreslog, at nummerporto for dagbladene skulle sættes op fra 1,8 øre til 2,2 øre. Folketinget sagde nej. Derefter kommer man nu med forslag om at sætte taksten op ikke til 2,2, men til 3 øre. Jeg vil blive meget overrasket, om folketinget nu siger ja til de 3 øre, efter at man i fjor sagde nej til de 2,2 øre. For andre blades vedkommende ville man i 1954 tilsvarende sætte nummerporto op fra 4 øre til 4,8 øre. Folketinget sagde nej. Nu kommer så postvæsenet og dets minister med forslag om at sætte porto op ikke til 4,8 øre, men til 6,6 øre.

For anmeldelsesporto foreslog man i 1954 at der skulle ske en stigning fra 15 til 20 øre. Det høje ting sagde nej; det ville ikke gennemføre denne forhøjelse fra 15 til 20 øre. Nu kommer den højtærede minister og foreslår, at man i stedet for at lade anmeldelsesporto stige fra 15 til 20 øre skal lade den stige fra 15 til 30 øre, altså med 100 pct. Jeg synes, det er meget dristigt af postvæsenet, efter at det i fjor fik nej til en stigning, som man anslog til 20 pct., nu at komme med forslag om en stigning, som fra regeringens side er opgjort til 60 pct. Jeg synes ikke, der kan være andre muligheder end et nyt nej.

Så siger man som begrundelse for dette lovforslag: ja, men det er længe siden, at taksterne er steget. Jeg har set lidt på postvæsenets takster og har valgt et ugeblad, et område, som jeg har forholdsvis godt kendskab til. Det ligger således, at går man tilbage til før 18. september 1918, fik postvæsenet 1 øre pr. nummer og 2 øre pr. an-

meldelse, eller 60 øre om året, for at omdele sådanne ugeblade, og jeg går ud fra, at det kunne betale sig, det er der vel ikke tvivl om; postloven har da været gældende i mange år. Så steg porto den 18. september 1918 til 64 øre, altså fra 60 til 64 øre. Dette, at stigningen ikke var større, tyder også på, at taksten må have ligget i nærheden af det, der svarer regning. Den 19. maj 1919 fik man sat porto op til 82,4 øre for hver abonnent. Før 1952, altså indtil vi fik den sidste takstforhøjelse, var man nået op til 1 kr. og 96 øre pr. abonnent; derefter kom stigningen af 7. juli 1952, der medførte, at man kom op på 2 kr. 68 øre for hver abonnent, og det er der, vi ligger nu. Det vil altså sige, at der er sket en stigning, så porto nu er $4\frac{1}{2}$ gang den porto, man forlangte fra postvæsenets side for et tilsvarende ugeblad i 1918. Denne stigning på $4\frac{1}{2}$ gang svarer udmærket til eller er måske lidt mere end den almindelige prisstigning her i landet. Det var imidlertid ikke postvæsenet nok. Ved forslag af 23. november 1954 ville man have en stigning helt op til 329,6 øre, altså $5\frac{1}{2}$ gang taksterne i 1918. Og nu kommer postvæsenet, efter at man har sagt nej til dette, med et nyt forslag, hvorefter der for et sådant ugeblad skal betales postvæsenet 4 kr. 63 øre om året imod 60 øre i 1918, altså op til det 7—8-dobbelte — næsten dobbelt så stor en stigning som den, der ellers er sket.

Det er godt, at ikke alt her i landet er statsdrift, for så ville det ikke se så godt ud; godt mener jeg også det er, at folketinget kan stå imod og svare nej. Det naturlige ville være at henvise postvæsenet til en tiltrængt rationalisering. Hvis det virkelig er rigtigt, at andre takster er steget forholdsvis mere end avisporto, synes jeg, det tyder på, at postvæsenet har fået endnu større indtægter, end det i og for sig skulle have haft. Nu har jeg som eksempel valgt ugebladene, og jeg ved godt, at ugebladene ikke er kæledægger sådan som dagbladene. Dagbladene har man jo her i tinget altid haft — jeg synes med rette — en vis omsorg for, men jeg synes, at denne omsorg også bør omfatte de politiske tidsskrifter, der dog også har deres værdi.

Jeg vil imidlertid gøre opmærksom på en anden ting. Vi stod i fjor her i folketinget overfor et forslag om højere statsbane-

[Oluf Pedersen.]

takster. Det skal ingen hemmelighed være, at jeg var meget betænkelig ved en sådan forhøjelse af taksterne; men resultatet blev dog, at retsforbundet stemte for denne takststigning. Det viste sig — desværre, kan man godt sige — at resultatet af takstforhøjelsen ikke betød nogen forbedring af statsbanernes forhold, fordi rejserne gik ned, således at økonomien ikke blev forbedret. Det er min opfattelse, at sådan vil det nok også gå, hvis man følger ministeren med hensyn til postvæsenets takster. For mig er der ingen tvivl om, at hvis man følger ministerens forslag, vil det i højere grad medføre privat omdeling, og dermed falder utvivlsomt postvæsenets indtægter, måske mere end den stigning, de højere takster skulle betinge. Og så må det ikke glemmes, at man ikke får en tilsvarende nedgang i udgifterne til gengæld, for man har jo omdelingerne, man skal omkring, man skal „tage tur“ — som der blev sagt. Derfor kan jeg ikke låde være med at fraråde, at man følger ministeren nu, men må anbefale, at folketinget indtager det samme standpunkt overfor kravet om en stigning i taksterne på 60 pct., som man i fjor indtog, da det drejede sig om en stigning på 20 pct.

Jeg gør også opmærksom på, at denne takststigning automatisk indvirker på priser og lønninger og også vil bevirke, at postvæsenets udgifter og de øvrige offentlige udgifter stiger, hvilket vil bidrage til yderligere omdrejning af prisskruen. Jeg mener, dette er en skadelig virkning, og at man bør anbefale postvæsenet en rationalisering. Jeg tror, der kunne indvindes store beløb derved, og at man derigennem kunne opnå den balance, man ønsker, medens man ved det, der her er foreslået, vil opnå det modsatte resultat.

Under debatten her i salen har man ligesom ladet det skinne igennem, at det foreliggende lovforslag skulle være et led i de besparelser, man tumler med i finansudvalget. Nu er jeg ganske vist tilhænger af, at man skal skære ned på finansloven — jeg mener godt, man kan skære ned med en milliard — men rigtignok på udgifterne; jeg har ikke tænkt mig, at nedskæringen skulle bestå i en forhøjelse af afgifterne; det synes jeg er det stik modsatte af det rigtige.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Jeg er desværre ikke i den situation, at jeg kan takke samtlige ordførere for velvilje overfor det foreliggende lovforslag; det overrasker mig ikke, for jeg kender jo diskussionen om dette problem, som den har været ført herinde gennem årene. Jeg vil dog gerne benytte lejligheden til at takke den socialdemokratiske ordfører (Poul Hansen [Svendborg]) og den konservative ordfører, det ærede medlem hr. Tesdorpf, som jeg synes gav udtryk for forståelse af de problemer, dette forslag rører ved, og det er jo muligt, at man trods den modstand, der er fra adskillige sider, alligevel gennem et udvalgsarbejde kan nå frem til et resultat.

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen, at det jo ikke er sådan, at postvæsenet mangler penge; postvæsenet har, som det ærede medlem sikkert vil vide, et overskud; men forholdet er det, at postvæsenet efter postloven — sådan som den er vedtaget af det høje ting — skal drives som en forretning, og det er klart, at når man driver en forretning, må man have lov at se på, hvad der betaler sig, og hvad der ikke betaler sig. Der er jo bare det ved det, at postvæsenet er i den særlige situation, at det ikke som en almindelig forretningsmand kan sige: her er et område, hvor det ikke betaler sig for os, og så holder vi op med den del af forretningen. Postvæsenet er forpligtet til at drive denne forretning, som drejer sig om aviser, ugeblade og tidsskrifter, og derfor finder ministeriet det rimeligt, at man får dækning for de prisstigninger, der ganske notorisk har været også på dette område: udbringningen af aviser og ugeblade; og det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen ved bedre end nogen anden, at der har været disse prisstigninger.

Nu er det jo en kendsgerning, at hver gang man her i tinget har fremsat et lovforslag om forhøjelser på disse områder, har det mødt modstand, ganske naturligt, ud fra den betragtning, som jo særlig det ærede medlem hr. Steen gav udtryk for, at der her er tale om et kulturelt område, som man skulle værne. Jeg er forsåvidt slet ikke så uenig med det ærede medlem hr. Steen i den betragtning. Jeg synes bare, at hvis man i det høje ting har den opfat-

[Ministeren for offentlige arbejder.]

telse, at der skal gives tilskud på disse områder, så skal det fremtræde som et almindeligt statstilskud og ikke tages ud af en forretningsvirksomhed, som postvæsenet er.

Jeg må måske i denne forbindelse gøre opmærksom på, hvad man måske ikke ved, at det jo slet ikke er sådan, at de forhøjelser, der her er tale om, ensidigt rammer de almindelige dagblade. Postvæsenet har på det, der hedder avisporto, en indtægt på ca. 17 mill. kr. Deraf falder de 10 mill. kr., altså den væsentlige del af beløbet, på ugeblade o. lign. Af de resterende 7 mill. kr. falder 2,5 mill. kr. på mindre provinsblade og 4,5 mill. kr. på de store dagblade i København og provinsen. Det vil altså sige, at der her ikke bare er tale om at forhøje porto for de almindelige dagblade, som ved siden af en række tidsskrifter har en mission — det indrømmer jeg — men at der her i væsentlig grad er tale om at forhøje porto for det, der hedder ugeblade, derunder den kulørte litteratur. Jeg kan virkelig dårligt forestille mig, at der skulle være ret mange af det høje tings medlemmer, som kan have noget imod, at postvæsenet, når det drejer sig om den kulørte litteratur, får de penge ind, som det faktisk koster at bringe disse blade ud. Det synes jeg man må tage med i sine overvejelser, når man skal se på denne sag.

Må jeg dernæst sige til det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen, at spørgsmålet om rationalisering ikke er fremmed for postvæsenet. Det er ikke sådan, at postvæsenet bare har siddet med hænderne i skødet og ladet tingene gå deres gang; enhver, der kender lidt til det, vil være klar over, at postvæsenet netop har udfoldet meget store bestræbelser med hensyn til rationalisering. Jeg ved godt, at det, det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen særlig tænker på — og som han også i sin tale var inde på — var dette med, at man ikke i provinsen er lige så godt betjent fra postvæsenets side, som man er det inde i København; her tænker man selvfølgelig specielt på udbringningen ude i landdistrikterne. Jeg har for lang tid siden overfor postvæsenet fremsat tanken om en undersøgelse af hele dette spørgsmål, og jeg kan allerede på nuværende tidspunkt sige, at

skulle man gennemføre en motorisering af landpostbudene, hvilket altså skulle have til følge, at man kunne få to udbringninger om dagen i stedet for som nu een, ville det koste en sum, der ligger på omkring 20—25 mill. kr. i merudgift for postvæsenet. Hvis man skulle gennemføre en almindelig udbringning to gange daglig med det nu bestående antal landpostbude, ville det koste ca. 35 mill. kr. i merudgift, så man vil forstå, at det ikke er små tal, det her drejer sig om. Hertil kommer jo en række andre problemer, f. eks. dette: skal man motorisere postbesørgelsen ved landpostbude, spiller hele tjenestemandforholdet ind ved afgørelsen. Man kan ikke forlange, at alle disse landpostbude uden videre skal give sig til at køre på motorcykle. Og en lang række andre problemer melder sig. Jeg anfører dette, for at man ikke skal tro, at der ikke fra postvæsenets side har været foretaget undersøgelser på dette område. Det har der i høj grad.

Må jeg endelig sige følgende til det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen. Når det ærede medlem sammenligner udgifterne ved udbringning, tænker han formentlig på disse udgifter, som de er ude i provinsen. Det, jeg nævnte i min fremsættelsestale, var udgifterne målt i forhold til Bladkompagniets udgifter, og her ligger forholdet således, som jeg sagde, at postvæsenet bringer blade ud for det halve af, hvad udgiften ved tariflønnet arbejdskraft er ved Bladkompagniet. Det er det, der er baggrunden for lovforslaget. Jeg er selvfølgelig parat til i et udvalg at give de oplysninger, man måtte ønske; det er klart, at vi, som det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen forudsatte, fra ministeriets side er indstillet på at tage en udvalgsbehandling af hele dette problem. Jeg udtaler ønsket om, at det må lykkes i udvalget at komme til en forståelse om det, som er nødvendigt: en forhøjelse af porto på disse områder.

Poul Hansen (Svendborg): Jeg skal ikke trække denne debat meget ud. De øvrige ærede ordførere har fremdraget forskellige ting, også gjort indvendinger, som der måske i praksis kan være noget om. Det må vi drøfte i det udvalg, som vi vel får nedsat. Men der har været fremdraget en

[Poul Hansen (Svendborg).]

enkelt ting, som jeg alligevel synes jeg må svare på. Jeg sagde i mit første indlæg, at dette lovforslag i høj grad er affødt af de drøftelser, der føres i finansudvalget i øjeblikket for at skaffe besparelser eller bedre balance på forskellige af statsregnskabets budgetter, herunder også budgetterne for de virksomheder, som staten driver, og at man herunder var standset ved avisportoen.

Der er dernæst sagt fra forskellig side, bl. a. af det ærede medlem hr. Oluf Pedersen, at det er en mærkelig måde at spare på. Ja, sådan kan man naturligvis lægge det ud, men når man ved en gennemgang af de store regnskaber for de mange forskellige virksomheder, staten driver, træffer et område, hvor der er noget at rette, hvad vi der adskillige gange har drøftet postvæsenet, forøvrigt nok har haft en fornemmelse af, må det dog være vor pligt, synes jeg, at tage forholdet op til drøftelse. Det er ganske afgjort, synes jeg, efter de tal, man har vedrørende avisportoen, at postvæsenet i virkeligheden sætter penge til ved de gældende takster, i virkeligheden giver aviserne et statstilskud, og at man derfor må tage dette spørgsmål op til drøftelse. Det vil være rigtigt, synes jeg, at vi får disse takster ført à jour, således at bladene betaler postvæsenet det, det nu engang koster at udbringe bladene.

Så vil jeg ligesom den højtærede minister sige, at hvis man derefter udfra kulturelle eller lignende bevæggrunde mener, at vi skulle støtte bladene, ja, så må vi tage det op til drøftelse, og så må vi se, hvad det vil koste. Men dèr vil jeg gerne tilføje, at det kan vel ikke være meningen, at vi skal give et tilskud, således som vi giver i øjeblikket gennem takstordningen, til velfunderede gode forretninger, der drives meget forretningsmæssigt.

N. Chr. Christensen: Det forbavser mig, at det ærede medlem hr. Poul Hansen (Svendborg) i sin agitation for postvæsenets forsøg på at få pålagt bladene 60 pct. portoforhøjelse går så langt ud, at han begynder at tale om, at pressen her i landet er statsunderstøttet. Det er rigtigt, at pressen nyder visse fordele både her og i andre lande. Det ærede medlem hr. Poul Hansen

(Svendborg) er sikkert ikke uvidende om, at både fra UNESCO og andre internationale forsamlinger, der beskæftiger sig med kulturelle forhold, har man stedse henvendt sig til regeringer og til parlamenter i de forskellige lande med opfordring til at forstå, at pressen er en af demokratiets hovedstøtter, og at ethvert forsøg på at underminere pressen ville være til skade for demokratiet i de pågældende lande.

Derfor kan jeg tiltræde de udtalelser, som det ærede medlem hr. Steen fremsatte, hvori han gjorde opmærksom på, at det ville være en ulykke, om den bladdød, der har været her i landet og har ramt adskillige mindre aviser, fortsætter. Jeg kan forsikre det ærede medlem hr. Poul Hansen (Svendborg) om, at den vil fortsætte, hvis staten vil ramme pressen på den måde, som der er tale om her. Det ærede medlem behøver bare at undersøge sin egen provinspresse. Hvis han kan nævne mig bare eet af disse blade, der møder med overskud i dag, vil jeg blive meget forbavset... (*Ministeren for offentlige arbejder* [Lindberg]: Det kan jeg!). Jeg ville blive meget glad for at få det navn udleveret; der kendes ikke indenfor bladudgiverens kreds et socialdemokratisk blad, der giver overskud... (*Ministeren for offentlige arbejder* [Lindberg]: Det gør jeg, det ligger meget nær ved Horsens!).

Formanden: Jeg henstiller, at man ikke afbryder.

N. Chr. Christensen: Det er ikke for at fornærme nogen, at jeg kommer med den bemærkning; det er kun for at konstatere, hvor vanskelige forholdene er.

Når den højtærede minister i en replik til mig giver udtryk for, at det er en misforståelse, at postvæsenet mangler penge, så må jeg rigtignok spørge: Hvad grund er der så til at fremsætte det forslag, som ligger på folketingets bord i dag? Der kunne være en mening i det, hvis postvæsenets økonomi var undermineret, men det er altså ikke tilfældet.

De oplysninger, den højtærede minister gav om, hvor meget den danske dagspresse betaler til postvæsenet, mangler en tilføjelse, nemlig den tilføjelse, at dette beløb ville have været meget større, hvis ikke post-

[N. Chr. Christensen.]

væsenet ved hele sin forældede distribueringspolitik havde tvunget de største blade til selv at foretage deres distribuering. Hvis vi skal fortsætte ad den vej, kan jeg forsikre den højtærede minister om, at så bliver det ingen forretning for postvæsenet, og det er jo det, vi er ude efter bl. a. i denne sag.

De oplysninger, den højtærede minister gav om, hvad en rationalisering ville koste, vil jeg meget gerne have uddybet i udvalget.

Jeg gentager: det ville være rimeligt, hvis provinspressen fik en ordentlig service fra postvæsenets side, at vi betalte noget mere for det. Det er ganske rigtigt, at de tal, jeg har bragt frem, naturligvis vedrører provinsen. Jeg kender ikke Bladkompagniets priser, men jeg ved i hvert fald, at de folk, jeg har nævnt i denne forbindelse, er folk, der står i en faglig organisation i provinsen og er tariffønnede, og deres betaling ligger aldeles ikke på det niveau, som den højtærede minister nævnte. Men der er altså den forskel på den private distribuering og postvæsenets distribuering i provinsen, at der, hvor vi anvender privat distribuering, får vi bladene ud få minutter efter, at de er trykt, og hvor de går gennem postvæsenet, varer det i mange tilfælde flere timer, ja, næsten et helt døgn, inden de når ud. Jeg må virkelig henstille til den højtærede minister, at der gøres et arbejde for at få mere moderne, mere tidssvarende forhold gennemført indenfor postvæsenet, inden man kommer og stiller de krav, der har været tale om her i dag.

Tesdorpf: Den højtærede minister talte om, at det skulle undersøges i et udvalg, om det, som postvæsenet havde gjort for at rationalisere og billiggøre hele sit arbejde, var godt nok. Der har været talt så meget om, at man kunne rationalisere og yde en forbedret service f. eks. ved at udbringe aviserne to gange om dagen på landet. Jeg er klar over, at en sådan forbedret service vil koste mange penge, og det er antagelig ikke det, der er lettest at gennemføre i

øjeblikket, men man må også tænke på, om det ikke var muligt at rationalisere således, at man kan gøre den service, der allerede forefindes, billigere. Det var i og for sig det, jeg mest tænkte på, og ministeren ved også, at jeg har nævnt, at det måske var rimeligere at undersøge, om man ikke kunne finde frem til andre og bedre muligheder på dette område. Det må høre med ind under spørgsmålet om takstforhøjelser, at man samtidig passer på, at postvæsenet selv i enhver henseende bestræber sig for at arbejde så billigt som muligt.

Det ærede medlem hr. Oluf Pedersen var inde på det samme spørgsmål som det ærede medlem hr. Poul Hansen (Svendborg). Jeg synes ikke, det ærede medlem hr. Oluf Pedersen har ret til at smile lidt hånligt ad denne måde at spare på, for hvis man, således som det sker i øjeblikket, i finansudvalget og andre steder undersøger statens muligheder for at spare, kan man ikke nøjes med at se på de statsudgifter, der findes, men man må også her ligesom ethvert andet sted på rimelig måde føre indtægterne à jour med den udvikling, der er sket. Jeg er her ikke helt sikker på, om fordelingen af forhøjelserne er sket på den helt rigtige måde i forhold til de forskellige former for dagblade og under hensyn til disses størrelse. Det er imidlertid en af de ting, som der i høj grad kan forhandles om i udvalget, således som det også er sagt fra anden side.

Oluf Pedersen: Når postvæsenet har fået sine takster for enkelte ugeblade forhøjet ca. 4½ gang, forstår jeg ikke, at det så ikke kan være nok, men at de nu skal forhøjes en 7-8 gange. Der må være noget galt i postvæsenets administration, når det virkelig skal være nødvendigt. Nu forstår jeg på den højtærede minister, at af avisporto'en på de 17 mill. kr. faldt de 10 mill. kr. på ugebladene. Det kan nok være, at ugebladene forholdsvis har haft den største stigning, men det er jo også for ugebladene, at man nu foreslår en yderligere stigning, næsten op til det dobbelte. Man må jo

[Oluf Pedersen.]

heller ikke være blind for, at de ca. 11 mill. kr., man kan hente ved den ændrede vægtsats, går ind i pristallet og herved bidrager til at holde hele svikmøllen i gang.

Man kan heller ikke være blind for, at man i første omgang ved disse takstforhøjelser henter pengene hos arbejdere og tjenestemænd. Det er klart — nu har man givet dem en lønforhøjelse, så gælder det om at hente pengene ind igen! Jeg tror ikke, det er den vej, man burde gå; man burde i stedet for prøve at finde frem til virkelige besparelser. Man stiller det således op, at finansudvalget har været ude efter besparelser; det har været ude med lygten og er kommet til det resultat, at besparelserne skal bestå i, at man forhøjer taksterne. Hvis det skal fortsætte på den måde, bliver den næste besparelse, man ser fra finansudvalget, utvivlsomt et forslag om, at man som led i besparelserforanstaltningerne er kommet til det resultat, at vi skal have nogle højere skatter. Springet er jo ikke ret stort. Når man oven i købet her vil give det udseende af, at det, det drejer sig om, er højere betaling for den kulørte litteratur, så synes jeg nok, man har været lidt rigeligt ondskabsfuld. Jeg tror ikke, det drejer sig om den kulørte litteratur alene; det drejer sig om en fordyrelse af alt, hvad der har med læsning at gøre. Det er en forringelse af befolkningens levevilkår, og jeg tror, resultatet vil blive en forringelse af vilkårene for postvæsenet, fordi man driver kunderne over til andre former for udbringning af blade.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Jeg har en fornemmelse af, at det ærede medlem hr. Oluf Pedersen ikke helt har fattet, hvad det drejer sig om i denne sag. Hvis det ærede medlem drev en forretning selv og havde måttet afholde forøgede lønudgifter i 1950, 1952, 1954 og 1956, således som postvæsenet har skullet, uden at kunne få nogen dækning for disse lønstigninger, så ville forretningen simpelthen gå nedenom og hjem. Det gør postvæsenet ikke, for det er en forretning, der har indtægter på andre områder. Enhver, der tidligere har fulgt denne sag, vil vide, at de væsentligste indtægter, som gør, at postvæsenet har overskud, kommer fra transit-

samtalerne over rigstelefonen, og der er ikke megen rimelighed i at sætte disse takster ned, selvom det godt kunne gøres, fordi det er en indtægt, der kommer til os udefra. Men når man vedtager i det høje ting, at man skal have et postvæsen, som skal hvile i sig selv, må det, som det ærede medlem hr. Steen sagde, være rimeligt, at postvæsenet, når der ikke er balance indenfor de forskellige områder, som forretning gøre det høje ting opmærksom på det. Ellers kunne man med rette senere bebrejde ministeriet og postvæsenet, at man ikke havde gjort opmærksom på dette forhold. Hvad der så skal ske, bliver det høje tings sag.

Må jeg sige til det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen, at jeg synes, man er kommet lovlig højt op, når man nu vil udlægge dette forslag som årsag til, at en række mindre provinsblade er gået ind, og at provinsblade måske også fremover kommer i vanskeligheder. Jeg tror ikke, at dette forslag har nogen forbindelse hermed. Det ærede medlem ved bedre end de fleste, at årsagen til, at bladene er kommet i vanskeligheder, er de udgiftsstigninger, der har været, først og fremmest med hensyn til papir, men også med hensyn til arbejdskraft og andre ting. Det er i hvert fald ikke udbringningen og avisportoen, der har været medvirkende til at nedlægge nogle blade ude i provinsen, eftersom portoen ikke har været forhøjet til det, den skulle have været allerede for adskillige år siden.

Når jeg før sagde, at postvæsenet ikke manglede penge, er det klart, at det er at forstå på den måde, at postvæsenet giver overskud, men at det må betale langt mere for udbringningen af aviser og ugeblade, end det får hjem. Sådan ligger dette forhold.

Med hensyn til det ærede medlem hr. Tesdorpf's bemærkning om rationalisering vil jeg sige, at det er klart, at vi vil være parat til overfor det udvalg, der måtte blive nedsat, at fremkomme med detaljerede oplysninger vedrørende hele rationaliseringsproblemet.

(Kort bemærkning).

Poul Hansen (Svendborg): Når det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen i sin svar-tale ligesom vil lægge det ud, som om jeg og vel dermed også mit parti ikke skulle

[Poul Hansen (Svendborg).]

have forståelse for pressens værdi både som en af demokratiets hovedstøtter og som noget kulturelt værdifuldt, synes jeg, det er forkert. Jeg gjorde jo netop opmærksom på i mit første indlæg, at jeg godt forstod den bekymring, der kunne være tilstede; jeg beklagede selv, når aviser måtte lukke, men sagde, at det ikke kunne være postvæsenets opgave at give statssubvention. Hvis man ville støtte pressen, måtte det være på anden måde. Vi har i finansudvalget sammen med ministrene prøvet at finde frem til alle de steder, hvor staten har udgifter, man kunne bortskære, og hvor staten driver forretninger, som ikke er gode forretninger, og prøvet at gøre dem mere rimelige og har mødt dette punkt. Det er det, det ærede medlem hr. Oluf Pedersen ikke synes at forstå. Det er en dårlig forretning, ærede medlem, vi søger at gøre mere rimelig ud fra et statssynspunkt, i dette tilfælde postvæsenets. Er der så sager, der vedrører kulturelle områder o. lign., lad os så tale om det. Men det kan vel forøvrigt ikke være meningen gennem urimeligt lave takster på et enkelt område også at give støtte til store forretningsvirksomheder, der bærer sig selv godt nok.

(Kort bemærkning).

Oluf Pedersen: Vi fik en stor takstforhøjelse, i alt fald for ugebladenes vedkommende, i 1952. Jeg indrømmer, at der er sket prisstigninger siden 1952, men dog ikke så store, at jeg kan forstå, at man efter at have fået dækning i 1952, antagelig også god dækning, nu kommer med forslag om at sætte taksterne yderligere op. Det ugeblad, hvis økonomi jeg kender til, har haft en stigning på 75 pct., og hvor skal man hente dækning for disse 75 pct. fra? Det er ikke til at komme bort fra, at man har været altfor grådig. Hvis man så endda kom og ville have 5 pct., men i fjor forlangte man 20 pct. og fik nej, og nu forlanger man 60 pct. og tror, det kan lade sig gøre. Jeg forstår iøvrigt ikke, hvordan man i det hele taget tør foreslå 60 pct., når man fik nej til 20 i fjor. Skyldes det, at man har misforstået lønforliget og tror, at arbejderne får meget højere løn end før?

(Kort bemærkning).

N. Chr. Christensen: Af hensyn til, at der endnu i eftermiddag forestår nogle tredjebehandlinger her, skal jeg afstå fra yderligere bemærkninger og opfordre til, at vi fortsætter diskussionen i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling.

vedtoges uden afstemning.

Poul Hansen (Svendborg): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning *vedtoges* dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om tillæg til lov om udlån til modernisering og rationalisering af erhvervsvirksomheder indenfor landbrug, gartneri og frugtavl har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab m. v. har afgivet tilføjelse til tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i lov om mødrehjælpsinstitutioner har afgivet tilføjelse til tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i dag kl. 16³⁵ med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændringer i postloven.

2) *Eventuelt: tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i beskatningen af spiritus og vin.

[Formanden.]

3) *Eventuelt: tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om omsætningsafgift af chokolade- og sukkervarer m. m.

4) *Eventuelt: tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om afgift af forlystelser.

5) *Eventuelt: tredje behandling af:*

Forslag til lov om forhøjelse af afgiften af parfumer, toiletmidler m. v.

Mødet hævet kl. 16³⁰.

III. møde.

Fredag den 8. juni kl. 16³⁵.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændringer i postloven.

Valgt blev: *Poul Hansen* (Svendborg), *Holger Eriksen*, *Victor Gram*, *Andreas Hansen*, *Hougaard*, *M. Larsen*, *Mørk*, *Lars M. Olsen*, *N. Chr. Christensen*, *Damsgaard*, *Holmberg*, *Martin*, *Sønderup*, *Tesdorpf*, *Bruun de Neergaard*, *Poul Sørensen* og *Steen*.

Formanden: De følgende sager på dagsordenen kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Tredie behandling af forslag til lov om ændring i beskatningen af spiritus og vin.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 5001).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages de tre følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Tredie behandling af forslag til lov om ændring i lov om omsætningsafgift af chokolade- og sukkervarer m. m.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 5002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Tredie behandling af forslag til lov om ændring i lov om afgift af forlystelser.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 5002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Tredie behandling af forslag til lov om forhøjelse af afgiften af parfumer, toiletmidler m. v.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 5002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene som helhed sattes til forhandling.

Alvilda Larsen: Da forslag til lov om ændring i beskatningen af spiritus og vin vel indeholder en beskeden nedsættelse af afgifterne på visse sorter af vin og på snaps, men samtidig indeholder en forhøjelse af afgifterne på andre sorter af vin, kan mit parti ikke stemme for lovforslaget, og jeg vil anbefale tingets medlemmer at undlade at stemme for det.

Med hensyn til forslag til lov om forhøjelse af afgiften af parfumer, toiletmidler m. v. er der jo sket en forbedring, men alligevel er der tale om en forhøjelse af afgiften på 5 pct. Mit parti vil stemme imod dette lovforslag og anbefaler andre medlemmer at gøre det samme.

Hvad angår forslag til lov om ændring i lov om omsætningsafgift af chokolade- og sukkervarer m. m. og forslag til lov om ændring i lov om afgift af forlystelser, kan